

Sporun güzelliğine ve onu koruyanlara,

Sporculara, güvenliği savunan seslere

Ve bunu yapamayanlara,

GENİŞ ÖZET¹

KORUMA KÜLTÜRÜNE DOĞRU: KARŞILAŞTIRMALI GÖRÜŞLER VE İLERİDEKİ YOL

Stefano Bastianon² ve Michele Colucci tarafından³

1. Giriş: Kültürel bir Zorunluluk olarak Korumak

Son yıllarda, sporda koruma, prosedürlere uyum veya risk yönetimi meselesinden çok daha fazlası olarak ortaya çıkmıştır. Yargı mercileri⁴ ve uluslararası federasyonlar arasında, etkili korumanın köklü kültürel bir dönüşüm gerektirdiği giderek daha açık hale geldi.

Koruma; yerine getirilmesi gereken dışsal bir gereklilik olarak değil, sporun etik özünü ve meşruiyetini tanımlayan ahlaki, kurumsal ve kültürel bir taahhüt olarak benimsenmelidir.

Artık yasal yükümlülükleri, normatif gelişimi ve mağdurları kapsayan çok boyutlu bir süreç olduğu yaygın olarak anlaşılmaktadır — koruma kuruluşları kurmanın başlangıcından soruşturma ve hesap verebilirlik uygulamasına kadar.

Günümüzde, koruma, yaygın bir şekilde, yasal yükümlülükleri, normatif gelişimi ve mağdur odaklı ve travma bilgisine dayalı uygulamaları kapsayan, koruma kurumlarının oluşturulmasından soruşturma ve hesap verebilirlik uygulamalarına kadar uzanan çok boyutlu bir süreç olarak anlaşılmaktadır.

¹ Çevirmen Notu: “Sporda Koruma” konusu henüz Türkiye’de uygulama alanı pek bulmayan, dolayısıyla konuya has terimleri resmi olarak henüz Türkçe’ye çevrilmemiştir. İnaniyorum ki bu terimlere zaman içerisinde Türkçemize daha uygun ve daha güzel karşuklar da bulunacaktır. Saygılarımla

² Stefano Bastianon, Bergamo Üniversitesi’nde (İtalya) Avrupa Birliği Hukuku Profesörü, CAS Hakemi ve "Collegio di Garanzia dello Sport del CONI" (İtalyan Milli Olimpiyat Komitesi’nin en yüksek spor mahkemesi) üyesidir. Busto Arsizio (İtalya)’da bulunan Bastianon-Garavaglia Hukuk Bürosu ’nun kurucu ortağıdır. Rivista di Diritto Sportivo Yönlendirme Komitesi ve aynı zamanda Bilimsel Ortak Direktör olduğu Rivista di Diritto ed Economia dello Sport Bilimsel Komitesi üyesidir. Bu makalede sunulan görüşler yalnızca yazarın görüşleridir ve herhangi bir ilgili olduğu kurumun görüşünü yansıtmaz.

³ Michele Colucci, İtalyan Spor Avukatları Birliği’nin (AIAS) kurucu ortağı ve Onursal Başkanı ve Uluslararası Spor Hukuku Ansiklopedisi’nin editörüdür. Bu makalede ifade edilen görüşler yalnızca yazarın görüşleridir ve herhangi bir ilgili olduğu kurum ve derneğin görüşünü yansıtmaz.

⁴ Çevirmen notu: Metin boyunca geçen “jurisdiction” terimi yer yer yargı, yargı makamı, yargı yetkisi ve yargı sistemi olarak çevrilmiştir. Ayrıca yine metin boyunca geçen “Integrity” veya “Sporting Integrity” kavramının tek kelime ile karşılığı dilimizde mevcut değildir. Aslen “sporda adil ve dürüst davranışı teşvik eden etik ve ahlaki ilkeler bütünü” olarak çevirilebilen bu terim metin boyunca “dürüstlük/ dürüst spor” olarak anılmak zorunda kalmıştır.

Küresel farkındalığın artmasına, ulusal ve uluslararası girişimlerin yaygınlaşmasına rağmen, bugüne kadar ülkeler ve spor yönetim organları arasında sporda koruma önlemlerinin kapsamlı bir karşılaştırmalı analizi yapılmamıştır.

Bu kitap, koruma politikaları ve uygulamalarının mevcut durumuna ilişkin kapsamlı bir tablo çizmeye yönelik ilk (ancak zorunlu olarak kısmi) çabayı temsil etmektedir. On ulusal sistemi ele alan katkıların yanı sıra, en etkili uluslararası spor federasyonlarından bazılarının analizlerini bir araya getirmektedir. Burada özetlenen bulgular kapsamlı olmasa da bu kritik alanda gelecekteki araştırmalar, uygulamada yenilikler ve politika geliştirme için önemli bir temel oluşturmaktadır. Bu kitap, sporda koruma çalışmalarının gelişiminde bir dönüm noktasını temsil etmektedir. Hem bu yayının hem de koruma uygulamalarının bu ilk aşamaların ötesinde uyum sağlamaya ve gelişmeye devam etmesi beklenmektedir.

Bu bölüm, bu ciltte toplanan çeşitli katkıları temel alarak, koruma sistemlerinin karşılaştırmalı bir analizini sunmakta ve ulusal ve uluslar ötesi bağlamda yakınsamaları, farklılıkları, en iyi uygulamaları, boşlukları ve eksiklikleri vurgulamaktadır. Bu ortak çabaya birkaç uluslararası federasyon daha davet edildi; yanıtlar zamanında alınamadığı için kitaba dahil edilemedi, ancak gelecek baskılarda bu diyalogun daha da genişletilmesi ve küresel spor topluluğu genelinde daha derin bir katılım ve karşılıklı öğrenmenin teşvik edilmesi için bir fırsat sunulacağı umulmaktadır.

2. Etkili Koruma Uygulama ve Politikaları için Temel Değerler ve İlkeler

Uluslararası sporda etkili koruma uygulamaları ve politikaları, hem güvenilirliklerini hem de uzun vadeli sürdürülebilirliği sağlayan bir dizi ortak değer ve ilkeye dayanmaktadır.

Bu sistemlerin kalbinde **dürüstlük, bağımsızlık, tarafsızlık, hesap verebilirlik, şeffaflık, erişilebilirlik ve kapsayıcılık, gizlilik, önleme, orantılılık ve yaşam boyu öğrenme** yatıyor — bunlar koruma mekanizmalarının etik olarak sağlam ve prosedürel olarak güvenilir olmasını sağlayan temel değerler.

Dürüstlük, IOC'nin Olimpik Hareket Kurallarına koruma ilkesini dahil etme çalışmalarıyla da örneklendiği gibi, beyan edilen taahhütler ile fiili uygulamalar arasında tutarlılık gerektirir.

Bağımsızlık ve tarafsızlık, koruma süreçlerini çıkar çatışmalarından veya nüfuzun kötüye kullanılmasına karşı korur, bu da tüm spor federasyonlarının karşılaştığı bir zorluktur.

Hesap verebilirlik, sorumlulukların açıkça dağıtılmasını ve uygulanabilir olmasını garanti ederken, **şeffaflık** ise FIBA Koruma Politikasında vurgulandığı gibi kuralları, prosedürleri ve sonuçları görünür ve anlaşılır hale getirerek güveni artırır.

Aynı derecede önemli olan, risk altındakilerin deneyimini ve refahını korumanın merkezine yerleştiren ilkelerdir. **Mağdur odaklı ve travma bilgisine dayalı bir yaklaşım**, politikaların ve uygulamaların zararı en aza indirmesini, saygınlığı korumayı ve yeniden travmatize olmayı önlemeyi sağlar. Bu yaklaşım, ABD Güvenli Spor Merkezi'nin deneyimlerinden ve **Avustralya** gibi ülkelerde gerçekleştirilen reformlardan çıkarılan dersleri yansıtmaktadır.

Erişilebilirlik ve **kapsayıcılık**, koruma mekanizmalarının diller, kültürler, kabiliyetler ve dijital uçurumların arasında mevcut olmasını gerektirir; bu, **FIVB** ve **UEFA** gibi uluslararası federasyonların çok dilli kaynaklar ve küresel erişim yoluyla ele almaya başladığı zorlu bir görevdir.

Gizlilik, harekete geçme yükümlülüğü ile dikkatlice dengelenerek raporlama süreçlerine olan güveni güçlendirirken, sporcuların, mağdurların ve diğer paydaşların anlamlı katılımı - Avrupa'daki ulusal koruma çerçevelerinde ve **FIBA** gibi uluslararası federasyonlarda giderek daha görünür hale gelen - koruma çerçevelerinin soyut normlardan ziyade yaşanmış gerçekleri yansıtmalarını sağlar.

Son olarak, etkili koruma sistemleri önleme, orantılılık ve sürekli öğrenmeyi de içermelidir. Etkili **önleme eğitime**, farkındalık artırmaya ve yapılandırılmış risk yönetimine dayanır. **UEFA**'nın *Çocuk Koruma Politikası* ve **FIBA**'nın *SPOC eğitim kursu* gibi girişimler, korumanın günlük operasyonlara sistematik olarak nasıl entegre edilebileceğini ve proaktif **kültürel entegrasyona** reaktif önlemlerin ötesine geçtiğini göstermektedir.

Orantılılık, müdahalelerin adil, hak temelli ve yasal olarak sağlam olmasını garanti ederken, yaşam boyu öğrenme, yansıtma ve gelişen uluslararası standartlara uyum kültürü, **IOC kapasite geliştirme araçlarından** *UEFA-safeguarding.eu dijital platformuna* kadar koruma rejimlerinin yeni risklere ve ortaya çıkan en iyi uygulamalara uyum sağlamasına olanak tanır.

Birlikte ele alındığında, bu değerler ve temel ilkeler; bireysel koruma politikalarının temelini oluştururken, aynı zamanda sporda daha geniş bir kültürel dönüşüme temel oluştururlar. Bu dönüşümün merkezi, spor sisteminin tüm seviyelerinde güven, meşruiyet ve etkinlik sağlayan bir **koruma kültürünün** yaratılmasıdır. Bu şekilde, koruma sadece düzenleyici bir uyum meselesi olarak değil, aynı zamanda küresel spor topluluğu tarafından benimsenen **kolektif ve kalıcı bir taahhüt** olarak konumlandırılmıştır.

3. Yönetim ve Hukuki Çerçeveler: Karşılaştırmalı Yaklaşımlar

Koruma önlemlerinin kurumsal ve hukuki çerçevelere yerleştirilmesi, yargı sistemlerine göre önemli ölçüde farklılık gösterir ve sürekli bir gelişim halindedir.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, *ABD Güvenli Spor Merkezi* (USCSS), Olimpik ve Paralimpik sporlarda istismara müdahale etmek, soruşturmak ve önlemek için tasarlanmış ilk merkezi sistemdir. 2017 tarihli Güvenli Spor Yetki Yasası ile federal yasa ile kurulan ve 2020 tarihli Olimpik ve Paralimpik Amatör Sporcuları Güçlendirme Yasası ile genişletilen Merkez, spor yönetim organlarından bağımsız olarak koruma vakalarını yargılama konusunda yasal yetkiye sahiptir. Merkez, ulusal düzeyde uyumu denetler, 52 ulusal spor kuruluşunun tümünün yıllık denetimini zorunlu kılar ve tüm disiplinler için tek tip güvenlik standartları belirler. Hızlı büyümesi organizasyonel zorluklar getirmiş olsa da Merkezin paydaşlar ve mağdur topluluklarla iş birliğine verdiği artan önem, travma konusunda daha bilinçli, sporcu odaklı reformlara doğru bir geçişi yansıtmaktadır.

Kanada'da, koruma, önce *Spor Bütünlüğü Komiseri Ofisi* (OSIC) gözetiminde ve şimdi de **Kanada Sporda Etik Merkezi** (CCES) gözetiminde uygulanan, *Sporda Kötü Muameleyi Önlemek ve Ele Almak için Evrensel Davranış Kuralları* (UCCMS) tarafından yönetilen sözleşme bağlayıcı bir yasal çerçeveye entegre edilmiştir. CCES, *Kanada Spor Uyuşmazlık Çözüm Merkezi*'nden (SDRCC) usuli anlamda bağımsızlığı garanti eder ve böylece sağlam bir kurumsal yapı oluşturur.

Almanya'nın sporda korunmaya yönelik yaklaşımı, organize spor ve devlet arasındaki ortak sorumlulukla karakterizedir. Hem organize sporun öz düzenlemesini güçlendirmeyi hem de Devlet otoritesini ve bağımsız gözetimini artırmayı amaçlayan dinamik ve gelişen bir normatif sistemi ortaya koyuyor.

Organize spor tarafından Güvenli Spor Kanunu'nun benimsenmesi ve federal hükümet tarafından öngörülen *Güvenli ve Şiddetsiz Spor Merkezi*'nin kurulması ile birlikte bu dinamik gelişmelere tanıklık etmektedir. Benzersiz bir şekilde, Almanya'da organize spor, sistemik suistimal ifşalarına bir yanıt olarak "*Yeniden Değerlendirme Kodu*" geliştirdi, sembolik kabulü ve adaletsizliklerin tanınmasını temel yapısal reformla birleştiren bir model olarak öne çıkmaktadır.

Kod, geçmişin kurumsal başarısızlıklarını halka açık bir şekilde kabul ederek ve bunlarla yüzleşmek için açık bir etik taahhütte bulunarak standart uyumluluk mekanizmalarının ötesine geçer. Sadece kötüye kullanım davalarının geriye dönük olarak incelenmesini değil, aynı zamanda hem geçmiş hem de mevcut koruma uygulamaları hakkında araştırma, analiz etme ve tavsiyelerde bulunma yetkisine sahip bağımsız komisyonların kurulmasını da zorunlu kılmaktadır. Bu komisyonlar özerk olarak çalışır, mağdurların temsilini içerir ve zarar görenlerin seslerini merkezlerken, kurumsal güvenilirliği geri kazanmayı amaçlar. Onarıcı prensipleri operasyonel denetimle bütünleştirerek, Almanya'daki organize spor, korumayı reaktif bir uyum sorunundan proaktif, hak temelli bir yönetim önceliğine yükseltti. Bu yaklaşım, korumayı daha geniş demokratik ve insan hakları altyapılarına yerleştirmek isteyen diğer ülkeler ve spor kuruluşları için örnek bir çerçeve görevi görmektedir.

İtalya ve **Portekiz**, ulusal yasal metinlerle korumayı kurumsallaştırdı. İtalya'nın son spor reformu mevzuatı, her federasyonun ve kulübün koruyucu protokolleri benimsemesini ve ulusal bir gözlemevi tarafından desteklenen görevlileri belirlemesini gerektiriyor. Benzer şekilde, Portekiz'in yasama çerçevesi, spor federasyonları içindeki koruma rollerinin entegrasyonunu zorunlu kılar ve kurumlar arası koordinasyon için yollar oluşturur.

Avustralya'da, koruma, Ulusal Dürüstlük Çerçevesi tarafından desteklenen kapsamlı bir dürüstlük sistemi olan Sport Integrity Australia'ya entegre edilmiştir. Avustralya sporunun yapısal karmaşıklığı, parçalanmayı belirleyen ve konsolidasyon ve tutarlılık modelleri öneren Biermann modeli aracılığıyla analiz edilmiştir.

Belçika, Fransa ve **İspanya** gibi ülkeler, ulusal düzeyde koruma yasalarının oluşturulmasında önemli adımlar attılar.

İspanya söz konusu olduğunda, bu hem uluslararası yükümlülüklerle hem de Anayasa'ya dayanır. Bununla birlikte, bu çerçevelerin bölgesel ve federal yapılarda uygulanması, daha fazla koordinasyon ve tutarlılık için fırsatlar sunmaya devam etmektedir. Kurumlar arası işbirliğinin güçlendirilmesi, bu yetki alanlarındaki koruma çabalarının etkinliğini ve tutarlılığını daha da artırabilir.

Uluslararası düzeyde, spor dernekleri, *in primis* **IOC** ve **UEFA**, kendi ana tüzüklerine korumayı dahil etmişlerdir.

IOC, düzenleyici araçları, eğitimi ve olaya özgü mekanizmaları birleştiren küresel bir strateji aracılığıyla korumayı kurumsallaştırmıştır. En önemli girişimlerinden biri, profesyonelleri korumak için tanınmış bir uluslararası standart belirleyen ve üniversiteler ve küresel uzmanlarla işbirliği içinde kullanıma sunulan *IOC Sport Certificate: Safeguarding Officer (IOC Olimpiyat Diploması:Koruma Görevlisi)* 'dır. IOC ayrıca, Ulusal Olimpiyat Komiteleri, Uluslararası Federasyonlar ve organizasyon komitelerine uyarlanmış model koruma politikaları ve uygulama kontrol listeleri de dahil olmak üzere bir dizi kaynak yayınladı. Olimpiyat Oyunları ve Gençlik Olimpik Oyunları sırasında, IOC, gerçek zamanlı olarak sporcunun korunmasını sağlamak için bir raporlama çerçevesi ve gizli yönlendirme sistemleri ile desteklenen yerinde koruma görevlileri dağıtır. *Güvenli Spor Birimi* aracılığıyla IOC veri toplar, uygulama ilerlemesini izler

ve paydaşları arasında bilgi paylaşımını destekler. Daha da önemlisi, koruma çabalarında cinsiyet eşitliğini, gençlerin güçlendirilmesini ve sporcu temsiliyi teşvik eder ve korumayı küresel sporun daha geniş insan hakları ve yönetim gündemine yerleştirmeyi amaçlamaktadır.

FIBA, 2022 yılında yasal yükümlülükleri, iç politikaları ve operasyonel araçları birleştiren bir koruma mimarisi geliştirmiştir. FIBA'nın temel gücü, Tüzük ve İç Düzenlemeler aracılığıyla bağlayıcı düzenlemenin ve periyodik gözden geçirmeyi sağlayan FIBA Koruma Politikası ve FIBA Koruma Konseyi gibi uygulama araçlarının birleşiminde yatmaktadır. FIBA modeli, "*Bütün Spor, Tüm Organizasyon*" ilkesine dayanan, sadece reşit olmayan sporculara değil, basketboldaki tüm katılımcılara ve paydaşlara kadar korumayı genişletiyor ve güç dengesizliklerinin farklı bağlamlarda risk oluşturabileceğini kabul ediyor.

UEFA'ya gelince, merkezi gözetimle desteklenen çocuk koruma görevlileri ağı, merkezi olmayan ve aynı zamanda uyumlu bir uygulama modelini temsil ediyor.

Her ulusal federasyonda özel bir koruma görevlisinin bulundurulması, Avrupa futbolu boyunca korumanın yerleştirilmesini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Bu görevliler özel eğitim alırlar, paylaşılan standartlardan ve araç setlerinden yararlanırlar ve akran değişimi ve kapasite geliştirmeyi teşvik eden bir uygulama topluluğuna entegre edilirler. UEFA ayrıca, UEFA Avrupa Şampiyonası ve gençlik turnuvaları gibi önemli etkinlikler de dahil olmak üzere koruma uygulamalarının sürekli değerlendirilmesini sağlayan merkezi bir izleme ve değerlendirme mekanizması uygulamıştır. Federasyon, futbolun özelliklerine uyarlanmış açık prosedürleri, davranış kurallarını ve önleme stratejilerini özetleyen *UEFA Çocuk Koruma Araç Seti* de dahil olmak üzere ayrıntılı kılavuzlar yayınladı. Ayrıca, UEFA, çok dilli e-öğrenme platformları ve yüz yüze çalıştaylar aracılığıyla eğitime önemli ölçüde yatırım yaparak, korumanın elit profesyonellerin yanı sıra taban aktörlerine de ulaşmasını sağlamıştır. Bu çok katmanlı yaklaşım, uluslararası bir federasyonun ulusal ve kültürel bağlamlarda hem tutarlılık hem de esneklikle korumayı operasyonel hale getirmede nasıl liderlik rolünü üstlenebileceğini göstermektedir.

Bu kitapta ayrıntılı olarak anlatıldığı gibi, koruma sistemlerinin oluşturulması genellikle krizlere ve skandallara tepki olarak ortaya çıkmıştır. Bu yasal çerçevelerin daha da geliştirilmesi için, sporda istismara maruz kalanlar ve bu istismardan etkilenenlerin daha fazla dahil edilmesi, "zarar vermeme" ilkeleri, insan hakları ve travma odaklı uygulamaların benimsenmesi kritik öneme sahiptir. Bu çerçeveler statik olarak değerlendirilmemeli, aksine revizyon ve gelişim için araçlar olarak görülmelidir.

4. Politika Oluşturma ve Asli İçerik

Koruma politikaları, netlik, uygulanabilirlik ve mağdurların yaşadıkları deneyimlere duyarlılık açısından önemli farklılıklar göstermektedir. Ulusal sistemler ve uluslararası federasyonlar arasında yapılan karşılaştırmalı inceleme hem yüksek performanslı çerçeveleri hem de düzenlemelerin iyileştirilmesi gereken alanları ortaya koymaktadır.

Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri, politika oluşturmanın özellikli ve sofistike örneklerini sunmaktadır.

Kanada'nın *Universal Code of Conduct to Prevent and Address Maltreatment in Sport* (*Sporda Kötü Muameleyi Önlemek ve Ele Almak için Evrensel Davranış Kodu*) (UCCMS), dünyadaki en ayrıntılı ve yasal olarak uygulanabilir koruma araçlarından biridir. Fiziksel, psikolojik, cinsel ve ihmal gibi çok çeşitli kötü muamele davranışlarını titizlikle tanımlar ve zorunlu raporlama, vaka takibi, zaman çizelgeleri ve temyiz gibi bir dizi usul garantisini zorunlu kılar. UCCMS, gönüllü bir standart değil, federal olarak finanse edilen tüm spor organizasyonlarının normatif gücünü güçlendirerek benimsemesi ve uygulaması için zorunlu ve sözleşmesel olarak bağlayıcı bir yasal koddur.

Politika çerçevesi iyi geliştirilmiştir ve özellikle ulusal spor yönetim organları içinde travma bilgisine dayalı uygulamaları daha kapsamlı bir şekilde entegre ederek ve sporcu-mağdurların sesini daha fazla duyurarak bu çerçeveyi daha da güçlendirmek için değerli fırsatlar bulunmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri, 2017 yılında, ABD Center for SafeSport (Güvenli Spor Merkezi)'nin (USCSS) yetki ve sorumluluk alanını tanımlayan kapsamlı bir politika olan Safe Sport Code (Güvenli Spor Kodu)'nu ve yasaklanmış davranışların açık ve ayrıntılı tanımlarını ve şikayetlerin çözümü için izlenecek süreçleri belirlemiştir. İki yılda bir güncellenen bu kod, sporcular, spor yönetim organları, mağdurlar ve diğer paydaşların görüşlerini giderek daha fazla yansıtmaktadır. Bu kodu tamamlayan USSCS Minor Athlete Abuse Prevention Policies (Küçük Sporcu İstismarını Önleme Politikaları) (MAAPP), yetişkinlerle küçüklerin bire bir temasını, elektronik iletişimi, seyahat ve konaklamayı ve genç sporcuların bulunduğu ortamlarda dikkate alınması gereken diğer önemli hususları düzenlemektedir. USSCS ayrıca, teori, en iyi uygulamalar ve travma bilgisine dayalı yaklaşımlara dayanan, eğitimi kaynak yönlendirmeleri ve süreç yönlendirme desteği gibi daha geniş sistemik reformlarla birleştiren ve sporcular, antrenörler, ebeveynler, sağlık profesyonelleri, engelli uzmanları ve diğer paydaşlara hizmet eden veriye dayalı bir önleme stratejisi uygulamaktadır.

Ulusal düzeyde, **İtalya** ve **Portekiz**, ulusal mevzuat çerçevelerinin tüm tanınmış federasyonlarda iç koruma politikalarının benimsenmesini zorunlu kılmak için nasıl kullanılabileceğini göstermektedir. **İtalya**'da, hem hükümet hem de İtalyan Olimpiyat Komitesi tarafından kabul edilen son reformlar, her federasyon ve spor derneğinin bir koruma görevlisi, bir davranış kuralları ve şikayetleri ele almak için bir prosedüre sahip olmasını gerektirmektedir.

Portekiz'in sistemi de federasyonların ulusal düzeyde kodlanmış koruma ilkelerine uymasını zorunlu kılmakta ve uyumu sağlamak için özel bir gözlem merkezi bulunmaktadır. **Belçika** da benzer bir model sunmaktadır; burada dürüstlük politikasının uygulanması, spor federasyonlarının tanınması ve sübvans edilmesinin koşullarının bir parçasıdır. Bu yasal yükümlülükler, spor dallarında koruma uygulamalarının standartlaştırılmasına yol açmıştır.

Daha fazla gelişme için önemli fırsatlar hala mevcuttur. Uluslararası, kıtasal ve ulusal düzeylerde, bir dizi spor kuruluşu hala genel etik kurallara veya disiplin düzenlemelerine güvenmektedir. Bu çerçeveler bir temel sağlasa da genellikle koruma konusundaki endişelerin özgüllüklerini tam olarak yansıtmamakta, mağdur odaklı ve travma bilgisine dayalı uygulamaların değerini yansıtmamakta ve her zaman sağlam izleme mekanizmaları içermemektedir. Bildirilmesi gereken suistimallerin ne olduğunu netleştirerek ve personele ve sporculara erişilebilir, kullanıcı dostu rehberlik sunarak bu araçları güçlendirmek, bunların etkinliğini büyük ölçüde artıracaktır. Bu şekilde, politika araçları geniş etik taahhütlerden, sadece sembolik değil, aynı zamanda gerçek anlamda koruyucu olan pratik mekanizmalara dönüşebilir.

Uluslararası federasyonlar düzeyinde, UEFA'nın koruma politikası, koruma risklerinin ayrıntılı bir sınıflandırmasını sunar, açık rol ve sorumluluklar atar ve olay yönetimi için model prosedürler sağlar. Bu politika, statik bir belge olarak işlev görmekten ziyade, daha geniş bir uygulama araçları ekosistemine, özellikle de federasyon ve kulüplere davranış kuralları, kontrol listeleri ve bilgilendirme yönetimi kılavuzları sağlayan UEFA Çocuk Koruma Araç Seti'ne entegre edilmiştir. UEFA'nın eğitim ve izleme sistemleriyle birleştirilen bu çerçeve, politika taahhütlerinin Avrupa futbolunda etkili bir şekilde uygulamaya geçirilmesini sağlar.

FIG ve **FIVB**, geçmişte yaşanan istismar vakalarına yanıt olarak önemli reformlar gerçekleştirmiştir. Koruma kurallarını güncelleyerek, suistimalin daha kesin tanımlarını, bildirim ve soruşturma prosedürlerini daha net hale getirmiş ve mağdur odaklı yaklaşımları taahhüt etmişlerdir. Bu revize edilmiş çerçeveler, reaktif kriz yönetiminden proaktif politika planlamasına önemli bir geçişi işaret etmektedir.

FIBA Koruma Politikası, terminolojik netliği ve korunan kişilerin (“Katılımcılar” ve “Basketbol Tarafları”) geniş tanımıyla öne çıkmaktadır ve geleneksel olarak odaklanılan küçükler konusunun ötesine geçmektedir. Belge, sıfır tolerans, eğitim, ihlallerin belirlenmesi ve risk yönetimi olmak üzere dört temel unsur etrafında yapılandırılmıştır ve kurumsal hesap verebilirlik ilkelerini içermektedir. Bu dinamik çerçeve, Koruma Konseyi'nin desteğiyle düzenli olarak gözden geçirilmekte ve FIBA'nın uluslararası standartlarla uyumunu sürdürmesini ve travma bilgisine dayalı, mağdur odaklı bir yaklaşımı teşvik etmesini sağlamaktadır.

5. Raporlama Mekanizmaları ve Soruşturma Yapıları

Koruma sistemlerinin güvenilirliği ve etkinliği, raporlama ve soruşturma mekanizmalarının tasarımı ve işleyişi ile yakından bağlantılıdır. Bu mekanizmalar erişilebilir, bağımsız, prosedür açısından sağlam ve mağdurların ihtiyaçlarına duyarlı olmalıdır. Bu kitapta incelenen yargı makamları ve kuruluşlar arasında, bazıları oldukça gelişmiş, bazıları ise hala gelişme aşamasında olan çok çeşitli modeller şeklinde ortaya çıkmaktadır.

IOC, Olimpiyat ve Gençlik Olimpiyat Oyunlarında eğitimli koruma görevlileri görevlendirerek, etkinliğe özgü bir koruma modeli uygulamıştır. Bu görevliler, önceden belirlenmiş bir raporlama protokolü kapsamında çalışır ve yerel yetkililer, uluslararası federasyonlar ve sporcu destek ekipleriyle yakın işbirliği içinde hareket eder. IOC ayrıca, Ulusal Olimpiyat Komiteleri ve Uluslararası Federasyonların bu modelleri ulusal, kıtasal ve uluslararası düzeylerde uygulamaları için bir kılavuz hazırlamıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, *U.S. Center for SafeSport (ABD Güvenli Spor Merkezi)*'ne, ülkedeki Olimpik ve Paralimpik sporlarda cinsel istismar ve en ciddi duygusal ve fiziksel istismar vakalarını kapsayan soruşturma özerkliği, kanuni yetkiler ve görevler verilmiştir (ancak bazı ulusal yönetim organları diğer önemli istismar vakaları üzerinde hala yargı yetkisine sahiptir). UCSS soruşturma süreci, tanık ve taraflarla görüşmeler, gizli raporların incelenmesi ve davalılar için tahkim seçeneğini içerir. Travma bilgisine dayalı uygulamalar konusunda eğitim almış profesyoneller tarafından desteklenen bir vaka yönetim sistemi işletmektedir. Ayrıca, ABD Olimpik ve Paralimpik hareketlerinde yer alan kişilerin ne zaman yaptırımlara tabi tutulduğunu kamuoyuna bildirmek için Merkezi Disiplin Veritabanını da yönetmektedir. Merkezin web sitesi, çevrimiçi bildirim formu ve paydaşlarla artan işbirliği, sporcuların bildirimlerini ve güvenini artırmak amacıyla sürecin şeffaflığını artırmaktadır.

Kanada da benzer bir sistem geliştirmiştir. Bu sistem, *Canadian Centre for Ethics in Sport (Kanada Spor Etiği Merkezi)* ve *Sport Dispute Resolution Centre of Canada (Kanada Spor Uyuşmazlık Çözüm Merkezi)*'nin spor kuruluşlarından bağımsız olmasıyla karakterize edilir. Bu bağımsızlık, tarafsızlığı artırmaya ve çıkar çatışmalarını sınırlamaya yardımcı olur. Hem şikayetçiler hem de davalılar, açık rehberlik sunan belgeler ve yapılandırılmış temyiz süreci dahil olmak üzere kapsamlı usul kuralları ile garantilenmiş bu sistemden yararlanırlar. Sistem ayrıca, anonimleştirilmiş istatistiksel raporları ve tahkim kararlarını yayınlayarak ve yaptırımların kamuya açık bir sicilini tutarak şeffaflığı, hesap verebilirliği ve gizliliği artırmaktadır.

Avustralya'da, *Sport Integrity Australia (Avustralya Sportif Dürüstlük)(SIA)* şu anda sadece 18 yaşın altındaki sporcuları ve korunan bir özelliğe dair ayrımcılık iddiasında bulunan sporcuları kapsayan şikayetleri korumakla görevlidir. SIA, Ulusal Dürüstlük Çerçevesi'ne imza atan spor kuruluşları için standartlaştırılmış başvuru formları ile tek noktadan iletişim yapısı sunar ve çocuk koruma yetkilileri ve polis ile çapraz sevk imkanına sahiptir.

SIA'nın görev alanı kasıtlı olarak tanımlanmış olsa da, ulusal spor yönetim organlarının Ulusal Dürüstlük Çerçevesi ile farklı düzeylerde ilişki içinde olduğu durumlarda yargı yollarını netleştirerek sistem

uyumunu artırmak ve ilk bildirim süreçleri ile mevcut itiraz yolları konusunda iletişimi güçlendirmek gibi değerli fırsatlar da sunmaktadır.

Birkaç uluslararası federasyon, özel dürüstlük veya koruma birimleri ve kuruluşları kurmuştur. Örneğin FIFA, FIFA Vakfı'nın himayesinde faaliyet gösteren özerk bir kuruluş olan *Güvenli Futbol Destek Birimi'ni (SFSU)* kurarak koruma konusundaki taahhüdünü güçlendirmiştir. Bu çağır açan girişim, futbol ekosistemindeki mağdurlara, kurbanlara ve muhbirlere zamanında uzman rehberliği sağlamayı amaçlamaktadır. SFSU, bağımsız ve gizli bir destek kanalı olarak işlev görür ve bireylerin yardım alabileceği güvenli ve tarafsız bir alan sunar. Temel görevi, futbolda meydana gelen şiddet veya istismar olaylarını gerçek zamanlı olarak değerlendirmek ve izlemek ve uzman desteği sağlamaktır. SFSU, bir soruşturma organı olmasa da travma bilgisine dayalı ve mağdur odaklı savunma görevini tabandan inşa etmeyi amaçlamaktadır. Uygun olduğu durumlarda ve FIFA Disiplin Talimatı, FIFA Etik Kuralları ve ilgili normlara uygun olarak, Birim disiplin ve etik organlarına teknik danışmanlık da sağlayarak kurumsal reaksiyonları güçlendirebilir. SFSU böylece çift yönlü bir rol üstlenir: istismardan etkilenen kişilere güç kazandırmak ve futbolun yönetim yapıları içinde usul adaletini ve hesap verebilirliği artırmak.

FIBA, merkezi bir kanal (web sitesi ve özel e-posta) ile ulusal üye federasyonları içindeki Koruma SPOC'larının çalışmalarıyla tamamlanan çok düzeyli bir raporlama ve vaka yönetimi sistemi kurmuştur. Vaka yönetimi, Dürüstlük Görevlisi, Etik Kurulu ve Disiplin Kurulu ile koordineli olarak çalışan Koruma Vaka Yönetimi Grubu'na emanet edilmiştir, böylece mağdur desteği, gizlilik ve prosedürel titizlik arasında bir denge sağlanmaktadır. Ulusal Federasyonların yeterli şekilde hareket edemediği durumlarda FIBA'nın doğrudan müdahale etme imkanı, önemli bir hesap verebilirlik mekanizmasıdır.

Uluslararası Biatlon Birliği (**IBU**), istismar vakalarının ortaya çıkmasının ardından kendi koruma mekanizmasını oluşturmuş ve şu anda travma bilgisine dayalı kabul ve müdahale prosedürleri uygulamaktadır.

UEFA, ulusal çocuk koruma görevlileri ağıyla güçlendirilmiş, merkezi olmayan raporlama kanallarına dayalı bir model geliştirmiştir. Bu görevliler ulusal federasyonlara bağlıdır ve irtibat noktası olarak görev yapmaktadır. UEFA, uluslararası müsabakalar sırasında koruma personelinin sahada bulunmasını zorunlu kılmaktadır ve acil durumlar için hızlı işlem mekanizmaları oluşturmuştur. Mobil uygulamalar ve çok dilli materyaller dahil olmak üzere raporlama araçları, farklı kitleler için erişilebilirliği en üst düzeye çıkarmak üzere tasarlanmıştır.

Tüm spor federasyonlarında, koruma görevlilerinin algılanan bağımsızlığını artırarak koruma sistemlerini güçlendirmek için değerli fırsatlar bulunmaktadır. Bu; mevcut örgütsel yapılar içinde şikayet etmekten çekinebilecek mağdurlar ve diğer mağdurlar arasında daha fazla güven oluşturmaya yardımcı olabilir. Ayrıca, koruma görevlilerinin travma konusunda ihtisaslaşmış eğitime erişimini genişletmek, onlara hassas, mağdur odaklı ve uluslararası en iyi uygulamalarla uyumlu şekilde yanıt verme becerisi kazandıracaktır.

World Rugby, FIG ve FIVB dahil olmak üzere diğer birçok federasyon, gizli danışmanlık seçenekleri, mağdurlara eşlik programları ve vaka çözümü için net zaman çizelgeleri dahil olmak üzere psikolojik ve travma desteğini raporlama sistemlerine entegre etmeye başlamıştır.

Bu yeniliklere rağmen, önemli eksiklikler varlığını sürdürmektedir. Örneğin İspanya'da, birçok paydaş, bildirim mekanizmalarının kapsamı ve gizliliği konusunda süregelen belirsizliklere dikkat çekmiştir. Bazı federasyonlarda, şikayetler yeterli bağımsızlık sağlanmadan kurum içinde yönetilmeye devam edilmekte ve bu da hem güveni hem de sonuçları olumsuz etkilemektedir. Bu deneyimler bir arada

değerlendirildiğinde, önemli ilerlemeler kaydedilmiş olsa da koruma sistemlerinin sadece var olmakla kalmayıp, aynı zamanda güvenilir ve etkili olmasını sağlamak için şeffaflık, kurumsal bağımsızlık, travma duyarlılığı ve erişilebilirlik alanlarında daha fazla yatırım yapılması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Soruşturma yapılarının travma duyarlı bir çerçeve içinde geliştirilmesi ve aynı zamanda mağdurlar ve muhbirler için uygun destek mekanizmalarının sağlanması büyük önem taşımaktadır.

6. Eğitim, Kapasite Geliştirme ve Kültürel Dönüşüm

Eğitim ve kapasite geliştirme, her türlü sürdürülebilir koruma sisteminin temel direkleridir. Ülkeler ve federasyonlar arasında gerçekleştirilen girişimlerin karşılaştırmalı analizi, farkındalık yaratmanın ötesine geçip, örgütsel kültürü ve mesleki uygulamaları dönüştüren kapsamlı, yerleşik eğitim stratejilerine geçme ihtiyacına ilişkin artan bir fikir birliği olduğunu ortaya koymaktadır.

IOC, Spor Koruma Görevlisi Sertifikası'nı geliştirerek bu alanda küresel standartların belirlenmesinde öncü rol oynamıştır. Akademik kurumlar ve koruma uzmanları ile işbirliği içinde tasarlanan bu program, korumanın hukuki, psikolojik ve prosedürel yönleri hakkında derinlemesine eğitim sunmaktadır. Programın amacı, Ulusal Olimpiyat Komiteleri (NOC) ve Uluslararası Federasyonlar (IF) arasında standartlaştırılmış bilgi ve uygulamaları sağlamakla kalmayıp, akran öğrenimini teşvik etmek ve eğitilmiş koruma uzmanlarından oluşan uluslararası bir ağ oluşturmaktır. IOC, çevrimiçi platformlar, pratik araç setleri ve farklı bölgesel ve sportif bağlamlara uyarlanmış çok dilli kılavuzlar aracılığıyla bu çalışmayı daha da desteklemiştir.

Birçok uluslararası federasyon, koruma konusunu antrenörler, yöneticiler ve teknik heyetler için zorunlu eğitim müfredatına dahil etmiştir.

Örneğin **FIVB**, lisans programlarına koruma modülleri eklemiş ve bunları mesleki sertifikasyonun devamı için bir ön koşul haline getirmiştir. Benzer şekilde, **World Rugby**, oyuncu refahı ve müsabaka düzenleme için asgari standartlarının bir parçası olarak koruma eğitimini zorunlu kılmakta ve bu gereklilikleri küresel akreditasyon sistemine bağlamaktadır.

Yenilikçi bir unsur, **FIBA** Koruma Mükemmelliği – Tek İrtibat Noktası (SPOC) Kursu'dur. Bu eğitim programı, ulusal federasyonlar içindeki koruma odak noktalarına adanmıştır. FIBA Koruma Araç Seti ile zenginleştirilen bu kurs, teori ve pratiği birleştirerek SPOC'lara eylem planları, iletişim stratejileri ve yerel yönlendirme haritaları geliştirme konusunda rehberlik etmektedir. Bu çok katmanlı pedagoji, antrenörlere, hakemlere, gönüllülere, ebeveynlere ve oyunculara da uzanarak “koruma herkesin sorumluluğudur” fikrini teşvik etmekte ve basketbolda korumaya yönelik proaktif ve kültürel bir yaklaşımı normalleştirmektedir.

UEFA, kapsamlı bir koruma eğitimi modeli sunmaktadır. Eğitim stratejisi, futbol ekosisteminin farklı düzeylerine yönelik bir dizi eğitim formatını (e-öğrenme modülleri, yüz yüze atölye çalışmaları ve etkinliğe özel brifingler) içermektedir. UEFA, merkezi bir müfredat aracılığıyla tutarlılığı korurken, koruma içeriğinin kültürel ve ulusal bağlamlara uyarlanmasını sağlamıştır. Önemli bir nokta olarak, koruma eğitimi hakemlere, gönüllülere ve destek personeline de yaygınlaştırılarak koruma ilkelerinin tüm operasyonel yapıya yayılması sağlanmıştır.

Ulusal sistemler de eğitim gerekliliklerinin giderek daha resmi hale geldiğini yansıtmaktadır. **İtalya**'da, son spor reformu yasaları, reşit olmayanlarla çalışan tüm personelin koruma eğitimi almasını zorunlu kılmakta ve uygulamanın ulusal bir gözlem merkezi tarafından izlenmesini öngörmektedir. **Portekiz** de benzer şekilde, genellikle spor federasyonları tarafından devlet kurumlarıyla işbirliği içinde verilen eğitim

için yasal yükümlölükler getirmiştir. Her iki ülkede de koruma, ulusal antrenör eğitimi müfredatına giderek daha fazla entegre edilmektedir.

Kanada'da, UCCMS çerçevesi, Kanada Antrenörler Birliğı de dahil olmak üzere çeşitli paydaşlar tarafından geliştirilen sağlam bir eğitim altyapısı ile desteklenmektedir ve Spor'da Dürüstlük programı ile Güvenli Spor Eğitim Modülünü içermektedir. Bu araçlar, diğerlerinin yanı sıra, yaygın olarak kullanılmaktadır ve mobil uyumluluk ve çok dilli sürümler dahil olmak üzere esnek erişim formatları sunarak geniş bir katılımcı tabanına ulaşılmasını sağlamaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde, ABD Güvenli Spor Merkezi (USCSS), Olimpik ve Paralimpik sporlarda düzenli olarak küçüklerle temas halinde olan veya küçükler üzerinde otorite sahibi olan tüm yetişkin katılımcıların, istismar önleme ve müdahaleye odaklanan yıllık Güvenli Spor Temel Eğitimi'ni almasını zorunlu kılmaktadır ve ayrıca erişilebilir formatlarda, birden fazla dilde ve Güvenli Spor Hazır mobil uygulaması aracılığıyla sunulan çeşitli diğer eğitim kaynakları da sağlamaktadır.

Avustralya, Sport Integrity Australia (SIA) koordinasyonunda, Ulusal Dürüstlük Çerçevesi ile bağlantılı özel koruma eğitimi vermektedir. Bu eğitim, spora özgü vaka çalışmaları, çocuk koruma modülleri ve eğitmenler ve eğitimciler için sektör genelinde geçerli kılavuzları içermektedir. SIA ayrıca web seminerleri, topluluklarla iletişim ve üniversitelerle ortaklıklar yoluyla sürekli mesleki gelişimi teşvik etmektedir.

Mağdur-Sporcu savunuculuğı, eğitim içeriğinin ve sunumunun yeniden şekillendirilmesine önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. “Bizsiz, Bizimle İlgili Hiçbir Şey” ve “Mağdurlar Ordusu” gibi girişimler, yaşanmış deneyimleri kritik bir pedagojik kaynak olarak ön plana çıkarmaktadır. Bu tür hareketler, kurumları duyarlı ve ileri görüşlü olmaya teşvik ederken, farklı bakış açılarının entegrasyonu yoluyla eğitimin güvenilirliğini güçlendirmektedir. Ayrıca, müfredatın ortak tasarımını destekler ve katılımcıların psikolojik güvenliğini gözetken, travma bilgisine dayalı sunum yöntemleri geliştirirler. Mağdur-Sporcuların yaşadıkları deneyimlerin uzmanlığı, spor kültürünü gerçek anlamda değiştirmek ve dünya çapında sporda istismarın kabulünü engellemek için çok önemlidir.

Koruma eğitimi yalnızca teknik bir konu değildir; aynı zamanda derin bir kültürel konudur. Bu kitabın tematik bölümlerinde vurgulanan psikolojik güvenlik, ilişkisel güven ve kapsayıcılık gibi kavramlar, takımların, federasyonların ve kuruluşların işleyişini yeniden tasarlama konusunda merkezi bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla eğitim, yalnızca bilgi aktarımı değil, aynı zamanda korumanın bir kural değil, bir değer olarak önceliklendirildiğı bir ortamın oluşturulmasıyla da ilgilidir.

Bu girişimlerin birikimli etkisi, günlük uygulamalara yerleşmiş bir koruma kültürüne doğru kademeli ama belirgin bir geçiş olmuştur. Bununla birlikte, özellikle kaynakları yetersiz ortamlarda topluluk düzeyindeki antrenörlere ve gönüllülere ulaşmak ve eğitim programlarının uzun vadede önceliklendirilmesini sağlamak gibi zorluklar devam etmektedir. Bu boşlukları doldurmak için sürekli yatırım, çok düzeyli koordinasyon ve korumayı bir uyum yükü olarak değil, etik ve pedagojik bir görev olarak görme isteğı gerekecektir.

7. Değerlendirme, Gözetim ve Kurumsal Öğrenme

Etkili koruma, sadece sağlam politikalar ve eğitim değil, aynı zamanda değerlendirme, denetim ve kurumsal öğrenme için sağlam mekanizmalar da gerektirir. Bu unsurlar, zayıf noktaları belirlemek, ilerlemeyi takip etmek ve ortaya çıkan zorluklar ve paydaşların geri bildirimlerine göre uygulamaları uyarlamak için gereklidir. Ulusal sistemler ve uluslararası federasyonlardan elde edilen karşılaştırmalı veriler, uygulamada büyük farklılıklar olsa da yapılandırılmış izleme ve geri bildirim döngülerine olan ihtiyacın giderek daha fazla farkına varıldığını göstermektedir.

IOC, koruma göstergelerini daha geniş kapsamlı iyi yönetim izleme sistemine entegre etmektedir. Sporda Taciz ve İstismarın Önlenmesi Olimpik Hareket Birimi (OM Birimi), Milli Olimpiyat Komiteleri ve Uluslararası Federasyonları koruma uygulamaları hakkında yıllık raporlar sunmaya teşvik etmektedir. Ayrıca IOC, Olimpiyat ve Gençlik Olimpiyat Oyunlarında koruma görevlilerinin görevlendirilmesini ve işleyişini değerlendirerek bu dersleri küresel stratejisine dahil etmektedir.

Kanada'da, Kanada Spor Etiği Merkezi (CCES) Kanada Güvenli Spor Programı'nın yönetimini devralmadan önce, Spor Dürüstlük Komiseri Ofisi (OSIC), Kanada Spor Uyuşmazlık Çözüm Merkezi'nin (SDRCC) bağımsız bir birimi olarak, şikayetlerin korunması, çözüm süreleri ve prosedür sonuçları ile ilgili verileri yayınlamaktaydı. Bu şeffaflık önlemleri, hem hesap verebilirlik mekanizmaları hem de politikaların sürekli iyileştirilmesi için araçlar olarak hizmet etmektedir. Yıllık raporlar ve istatistiksel tabloları, paydaşların eğilimleri takip etmelerine, risk modellerini belirlemelerine ve kurumsal tepki verme yeteneğini değerlendirmelerine olanak tanır. CCES'in bu en iyi uygulamaları sürdürmesi beklenmektedir.

Avustralya'dan gelen katkıda, araştırmacılar analizlerini *Biermann* modeli aracılığıyla yapmaktadır. Bu analitik çerçeve, paydaşların aktörlerin karşılıklı bağımlılıklarını haritalandırarak, stratejilerin uyumlu olduğu veya ayarlanması gereken noktaları belirleyerek ve düzenleme ve politika boşluklarını tespit ederek koruma önlemlerini değerlendirmelerine olanak tanır. Model, kanıta dayalı ayarlamaları desteklemektedir ve yazarlar bu modeli, dürüstlük sistemi reformu konusunda ulusal diyalogu bilgilendirmek için sağlam bir yol olarak görmektedir.

Portekiz ve İtalya, denetim, koordinasyon ve kurumsal öğrenmenin merkezi olarak hizmet veren özel ulusal gözlem merkezleri kurarak değerlendirmenin korunmasına öncelik vermiştir. Bu gözlem merkezleri, koruma uygulamaları hakkında sistematik veri toplama, bağımsız politika denetimleri, eğitim uygulamalarının izlenmesi ve kanıta dayalı iyi uygulamaların yaygınlaştırılması gibi çok yönlü bir görevle yükümlüdür.

İtalya'da, *Osservatorio Nazionale per la Tutela dei Minori nello Sport*, sporun yönetişimini yeniden tanımlayan ve federasyonlar ve kulüpler arasında hesap verebilirlik mekanizmalarını güçlendiren daha geniş bir yasal reform paketi kapsamında kurulmuştur. Gözlemevi, spor federasyonlarının koruma politikalarının geliştirilmesi ve uygulanmasında uymaları gereken kapsamlı kılavuzlar benimsemiştir. Ayrıca, bu federasyonların koruma faaliyetleri, uyum düzeyleri ve meydana gelen olaylar veya alınan düzeltici önlemler hakkında gözlemine düzenli olarak rapor verme yasal yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu raporlama yükümlülüğü, denetimi güçlendirir ve ulusal değerlendirme stratejilerine bilgi sağlamak için sürekli veri akışını sağlar. Gözlemevi, sektörler arası uyumu ve kapsamlı denetimi sağlamak için ulusal şiddetle mücadele ağı ve çocuk koruma hizmetleri ile yakın işbirliği içinde çalışmaktadır.

Portekiz'de ulusal gözlemevi, Portekiz Spor ve Gençlik Enstitüsü (IPDJ) bünyesinde faaliyet göstermekte ve çeşitli bakanlıklar, ulusal spor kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla stratejik ortaklıklar

sürdürmektedir. Gözlemevi, koruma faaliyetleri, uyum düzeyleri ve kurumsal performans hakkında ayrıştırılmış verileri içeren yıllık kamu raporları yayınlarak şeffaflığı ve akran kıyaslamalarını teşvik etmektedir. Gözlemevi ayrıca federasyonlara koruma politikalarının tasarlanması, iç denetimlerin yapılması ve ulusal standartların sağlanması konusunda teknik destek sağlar. Her iki gözlemevi de, değerlendirmenin izole bir işlev değil, koruma yönetiminin sürekli ve ayrılmaz bir parçası olduğu, yerleşik kurumsal öğrenme modelini somutlaştırmaktadır. Çalışmaları, devlet-spor ortaklıklarının spor kuruluşlarının operasyonel kapasitesini nasıl güçlendirebileceğini ve aynı zamanda korumayı daha geniş kamu politikası hedefleriyle nasıl uyumlu hale getirebileceğini göstermektedir.

UEFA, büyük uluslararası turnuvalar sırasında koruma faaliyetlerine odaklanan dinamik bir değerlendirme çerçevesi geliştirmiştir. Federasyon, raporlama kanallarının, vaka müdahale protokollerinin ve destek hizmetlerinin etkinliğini değerlendirmek için koruma görevlilerinden, takım yetkililerinden ve sporculardan yapılandırılmış geri bildirimler toplar. Bu etkinliğe özgü değerlendirme modeli, gerçek zamanlı öğrenmeyi geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda tüm yarışmalarda uygulanabilir karşılaştırmalı içgörüler de sağlar.

Kurumsal öğrenmenin diğer örnekleri, iç denetimler başlatarak ve koruma sistemlerini değerlendirmek için dış denetimler yaptırarak **World Rugby** ve **FIG** gibi federasyonlarda görülebilir. Bu süreçler, düzeltici eylem planlarının geliştirilmesine ve koruma yapılarının iyileştirilmesine yol açmıştır.

Ancak, birçok yargı sistemi ve spor kuruluşunda önemli zorluklar devam etmektedir. Koruma şikayetleri ve yanıtlarına ilişkin veriler parçalı, tutarsız bir şekilde kaydedilmiş veya kamuya açık değildir. Bu durum, paydaşların yargı makamları arasında karşılaştırmalar yapma veya ilerlemeyi ölçme yeteneğini sınırlamaktadır. Bazı durumlarda, itibar kaygıları, yasal kısıtlamalar veya kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle dış değerlendirmeye girme konusunda isteksizlik vardır.

Gerçekten duyarlı ve hesap verebilir bir koruma kültürü oluşturmak için, değerlendirmeyi örgütsel gelişimin ayrılmaz bir parçası olarak önceliklendirmek gerekir. Bu, sadece teknik araçlar değil, aynı zamanda şeffaflık, alçakgönüllülük ve kanıta dayalı öğrenmeye yönelik bir kültürel dönüşüm de gerektirir. Bu kitapta analiz edilen deneyimler, kurumsal öğrenmenin önceliklendirildiği yerlerde koruma sistemlerinin daha hızlı geliştiğini, mağdurların ihtiyaçlarına daha etkili bir şekilde yanıt verdiğini ve paydaşların daha fazla güvenini kazandığını göstermektedir.

8. Karşılaştırmalı Yansımalar ve Yapısal Yenilikler

Ulusal ve uluslararası koruma katkılarının karşılaştırmalı analizi, dinamik ve hızla gelişen bir manzara ortaya koymaktadır. Yargı mercileri ve spor kuruluşları genelinde, çok çeşitli yapısal yenilikler ve kurumsal reformlar geliştirilmekte olup, bu da korumanın sporda tam anlamıyla bir yönetim alanı olarak ortaya çıktığını göstermektedir.

En dikkat çekici gelişmelerden biri, daha bağımsız koruma kurumlarının oluşturulmasıdır.

ABD Güvenli Spor Merkezi (USCSS) ve şimdi de *Kanada Spor Etiği Merkezi (CCES)*, geleneksel kurum içi uyum modellerinden temel bir ayrılışı temsil etmektedir. Bu kurumlar, özerk soruşturma yetkilerine sahiptir ve resmi yasal yetkileri bulunmaktadır. Bu kurumlar, birçok spor disiplininde koruma beklentilerinin standartlaştırılmasına yardımcı olmuştur. Vaka yönetim sistemleri, kamuya açık raporlama uygulamaları ve usul güvenceleri, bağımsızlıklarını tanımlamak ve spor içinde şeffaflığı ve güveni artırmak için adımlar atmaktadır.

Yasama görevlerinin önemi, koruma reformlarının ulusal spor yasalarına dahil edildiği **İtalya** ve **Portekiz**'de de aynı şekilde belirgindir. Her iki ülkede de devlet öncülüğündeki girişimler kurumsal

yeniden yapılanmayı hızlandırmış, federasyonları resmi koruma politikaları benimsemeye, görevliler atamaya ve düzenli uyum raporları sunmaya zorlamıştır. **İtalya**'da bu devlet görevi, spor sektörünün kendisinden gelen paralel bir görevle el ele giderek, devlet ve spor yönetiminin birlikte çalışarak sağlam koruma politikalarını teşvik etmek ve geliştirmek için işbirliği çerçevesini oluşturmuştur. Bu, siyasi ve hukuki katılımın nasıl sistemik bir değişim yaratabileceğini ve uzun vadeli sürdürülebilirliği nasıl sağlayabileceğini göstermektedir. Benzer gelişmeler, Sport Integrity Australia (SIA)'nın hem düzenleyici hem de eğitici görevlere sahip genel bir ulusal otorite olarak işlev gördüğü **Avustralya**'da da görülmektedir.

Merkezi olmayan ancak koordineli yapılar da umut verici modeller sunmaktadır. Her ulusal federasyon içinde atanmış koruma görevlilerinden oluşan **UEFA**'nın koruma ağı, federatif yönetim modellerinin yerel özerkliği kıtasal tutarlılıkla nasıl dengeleyebileceğini göstermektedir. UEFA, bu ağı, Avrupa genelinde korumanın uyumlu ancak esnek bir şekilde uygulanmasını sağlayan merkezi araçlar, eğitim modülleri ve turnuva özel protokolleri ile desteklemektedir. **Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC)**, evrensel koruma standartları çerçevesiyle bu mantığı yansıtmakta ve aynı zamanda Ulusal Olimpiyat Komiteleri ve Uluslararası Federasyonlar tarafından özel olarak uyarlanmış uygulamaları teşvik etmektedir.

Mağdurlar tarafından yönlendirilen yenilikler, çeşitli bağlamlarda dönüştürücü bir güç oluşturmaktadır. **Birleşik Krallık** ve **Amerika Birleşik Devletleri**, politika geliştirme ve eğitimde ortak üretim, deneyimsel bilgi ve hayatta kalanların temsilini önceliklendiren, yukarıda bahsedilen “*Mağdurlar Ordusu*” gibi hareketlerin yükselişine tanık olmuştur. Bu taban girişimleri, kurumları, deneyimleri sadece tanıklık olarak değil, sistem geliştirme, politika meşruiyeti, eğitim içeriği ve etik yansıma için temel bir kaynak olarak entegre etmeye zorlamaktadır.

FIBA örneği, düzenleyici yükümlülükleri, eğitim araçlarını ve raporlama mekanizmalarını bir araya getiren entegre bir yaklaşımın diğer uluslararası federasyonlar için nasıl bir örnek teşkil edebileceğini göstermektedir. Ulusal federasyonları pratik araçlar ve yetkilendirme yolları ile bir araya getirme becerisi, korumanın nasıl ortak ve kültürel olarak yerleşik bir taahhüt haline gelebileceğini vurgulamaktadır.

Almanya'da koruma, artık sporla ilgili mesleki akreditasyonun temel bir bileşeni ve doğrudan kalite güvence çerçeveleriyle bağlantılıdır. Bu girişimler, korumanın sadece belirli bir departmana bırakılmamasını, tüm paydaşlar için günlük bir endişe haline gelmesini sağlar.

Travma bilgisine dayalı soruşturma süreçlerindeki yenilikler de aynı derecede önemlidir. **IBU**, **FIG** ve **World Rugby**, soruşturma prosedürlerini mağdurların refahı ve bağımsızlığı ile uyumlu hale getirme konusunda önemli adımlar atmıştır. Yeniden travmatizasyonu azaltmayı amaçlayan psikolojik destek, raporlama kanalları ve prosedürel düzenlemelere erişim sağlayarak, çalışmalarını adil yargılama ile empati arasında denge sağlamayı amaçlamakta ve hukuki bütünlük ile duygusal güvenliğin birbirini dışlamadığını göstermektedir.

Bu örnekler bir arada ele alındığında, korumanın, artık marjinal veya reaktif bir işlev olmadığını göstermektedir. Koruma, çok boyutlu, ulusötesi ve hak temelli bir yönetim sistemine dönüşmektedir. Bu alan, bağımsızlık, kapsayıcılık, şeffaflık ve mağdurların güçlendirilmesi ilkelerine bağlılığıyla giderek daha fazla tanımlanmaktadır. Ortaya çıkan şey, esnek ancak normatif açıdan sağlam bir yapıdır; bu yapı, onur, güvenlik ve hesap verebilirlik gibi ortak değerlere bağlı kalarak çeşitli kurumsal ortamlara uyum sağlayabilmektedir. Bu kitapta belirlenen en iyi uygulamalar, sporu herkes için güvenli ve etik bir alan haline getirmeye kararlı

politika yapıcılar, spor liderleri ve koruma uzmanları için bir yol haritası niteliğindedir. Aynı şekilde, ortaya çıkan eksiklikler, koruma politikalarını öğrenmek, uyum sağlamak ve güçlendirmek için kritik fırsatlar sunarak sürekli iyileştirme ve uzun vadeli etkinlik sağlar.

9. Zorluklar ve Çözülmemiş Sorunlar

Koruma çerçevelerinin giderek daha sofistike hale gelmesine rağmen, çok sayıda yapısal ve kültürel zorluklar bunların tam olarak hayata geçirilmesini engellemeye devam etmektedir. Bunların başında, özellikle federatif veya ademi merkeziyetçi spor sistemlerinde sorumlulukların parçalanması gelmektedir. **Belçika** ve **İspanya** gibi bağlamlarda, bakanlıklar, bölgesel yetkililer ve spor federasyonları arasında yetki çakışmaları sıklıkla koordinasyon eksikliklerine, çelişkili kılavuzlara ve sulandırılmış hesap verebilirliğe yol açmaktadır. Koruma yönetiminde birleşik bir emir komuta zincirinin olmaması, tutarlılığı zayıflatmakta ve istismara karşı kurumsal müdahaleleri geciktirmektedir.

Spor kuruluşları, çocuk koruma kurumları, sağlık hizmetleri ve kolluk kuvvetleri arasındaki yatay işbirliği, etkili korumanın temel bir unsuru olarak giderek daha fazla kabul görmektedir. Umut verici bir şekilde, **Kanada**, **Almanya** ve **İtalya** gibi bazı ülkeler, kurumlar arası protokoller ve sevk mekanizmaları oluşturmuş ve bu konuda değerli modeller sunmuştur. Bu tür işbirliğini daha fazla yargı sisteminde güçlendirmek, bütüncül ve çok disiplinli koruma müdahalelerini geliştirmek için önemli bir fırsat sunmaktadır.

Mali kısıtlamalar, özellikle taban düzeyinde bu sorunları daha da ağırlaştırmaktadır.

Küçük kulüpler ve yerel dernekler genellikle koruma görevlilerine ücret ödemek, düzenli eğitimler düzenlemek veya erişilebilir bildirim kanalları geliştirmek için gerekli kaynaklara sahip değildir. Bu kaynak eşitsizliği, spor dalına, bölgeye veya oyun seviyesine bağlı olarak çocuklar ve savunmasız kişiler için eşit olmayan bir koruma ile sonuçlanabilir. Gelişmekte olan spor sistemlerinde, bu eşitsizlikler genellikle sınırlı teknolojik altyapı, yetersiz dil desteği ve nitelikli personel eksikliği nedeniyle daha da kötüleşmektedir.

Bu eşitsizlikleri azaltmanın bir yolu, fonlamayı koruma yükümlülükleriyle ilişkilendirmektir. Bu strateji, belirli yetki alanlarında giderek daha fazla benimsenmektedir. **Birleşik Krallık'ta**, koruma eğitimi gereklilikleri, yalnızca iç kalite güvence süreçlerine değil, kamu veya piyango fonu alma koşullarına da yakından bağlıdır. Örneğin, *Sport England* ve *UK Sport*, fonlanan kuruluşların tüm ilgili personel ve gönüllülerin onaylı koruma eğitimi aldığını kanıtlamasını ve uyum denetimlerinin bir parçası olarak bu eğitimi tamamladıklarına dair kanıtları saklamasını şart koşmaktadır.

Kültürel direnç, koruma uygulamalarının önündeki en kalıcı engellerden biri olmaya devam etmektedir. Çeşitli örgütsel ortamlarda, koruma, temel bir etik sorumluluktan ziyade bürokratik bir yükümlülük olarak görülmeye devam etmektedir. Basında geniş yer bulan yüksek profilli skandallar, kurumsal inkâr ve savunmacı tutum algısını pekiştirmiş, ayrıca sporcuların ve mağdurların korunmasını örgütsel önceliklerin merkezine koyma konusunda isteksizliği artırmıştır.

Liderliğin taahhüdü bir diğer önemli faktördür. Liderlik, stratejik planlama, kaynak tahsisi ve kamuoyu savunuculuğu yoluyla korumayı aktif olarak desteklediğinde, uygulama daha etkili ve sürdürülebilir olma eğilimindedir. Ancak, böyle bir taahhüdün olmadığı durumlarda, politikalar genellikle yüzeysel veya göstermelik kalmaktadır. Resmi olarak benimsenme ile fiili uygulama arasındaki uyumsuzluk, birçok ortamda kritik bir sorun olmaya devam etmektedir.

Bu çözülmemiş sorunların ele alınması, hukuki, kültürel, mali ve örgütsel stratejilerin bir kombinasyonunu gerektirecektir. Ayrıca, korumanın bir politika zorunluluğundan yaşanmış bir kurumsal değerler sistemi (ethos) haline gelmesini sağlamak için izleme, değerlendirme ve mağdurların katılımına daha fazla yatırım yapılması gerekecektir.

10. Uyum Süreci ve Gelecekteki Gelişim için Öneriler

Kurumsal modeller, yasal çerçeveler ve saha düzeyindeki uygulamaların karşılaştırmalı analizinden yola çıkarak, sporda korumanın gelecekteki gelişimi ve uyumlaştırılmasına rehberlik edecek bir dizi stratejik öneri ortaya çıkmaktadır.

İlk olarak, uyumlaştırma için asgari ve bağlayıcı koruma standartlarının kodifikasyonu gerekmektedir. Şu anda koruma düzeyi eşit değildir: Bazı sistemler sıkı eğitim ve uyum denetimleri uygularken, diğerleri ise çok az veya hiç uygulanmayan gönüllü kılavuzlara dayanmaktadır. Bu farkları kapatmak için uluslararası standartlar insan hakları ilkelerine dayandırılmalı ve somut yükümlülüklerle dönüştürülmelidir. Bunlar arasında, en azından, tüm antrenörlerin, gönüllülerin ve personelin lisans veya kulüp üyeliği için akredite bir koruma eğitimi tamamlaması şartı; bağımsız, erişilebilir, birden fazla dilde ve çıkar çatışması olmayan bildirim kanallarının kurulması; ve koruma yükümlülüklerini yerine getirmeyen kuruluşlar için orantılı yaptırımlar (örneğin, fonların geri çekilmesi veya yarışmalardan men edilme) ile düzenli uyum izleme yer almalıdır.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC), Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) ve **Avrupa Birliği** gibi uluslararası kuruluşlar ile başlıca uluslararası federasyonlar, tanıma ve mali desteği uyumun korunmasıyla ilişkilendirerek bu süreci yönetmek için uygun konumdur. Bu kuruluşların rolü, yalnızca genel ilkeleri belirlemekle kalmayıp, bağlayıcı standartların izlenmesini, uygulanmasını ve çeşitli hukuk sistemlerine uyarlanabilir olmasını sağlarken, temel korumaları da garanti altına almaktır.

İkincisi, koruma kurumsal bağımsızlığa dayandırılmalıdır. **Kanada** ve **Amerika Birleşik Devletleri** gibi ülkeler, hem özerkliğe hem de soruşturma yetkisine sahip bağımsız koruma kuruluşlarının [örneğin, ABD'deki *Center for SafeSport* ve *Office of the Sport Integrity Commissioner* (OSIC) ile Kanada'daki *Canadian Centre for Ethics in Sport* (CCES)] değerini kanıtlamıştır. Uygun kaynaklar ve yasal yetki ile bu modellerin ulusal ve uluslararası düzeyde uyarlanmasının araştırılması, güven ve usul bütünlüğünün sağlanması için çok önemlidir.

Üçüncüsü, mağdurların, sistem geliştirme, politika oluşturma, eğitim, uygulama ve değerlendirme gibi koruma yönetiminin tüm aşamalarına anlamlı bir şekilde dahil edilmesi öncelikli olarak ele alınmalıdır. Yukarıda bahsedilen “The Army of Survivors” (Mağdurlar Ordusu) ve “Nothing About Us Without Us” (Bizsiz, Bizimle İlgili Hiçbir Şey) gibi Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki mağdurlar tarafından yürütülen girişimlerin deneyimleri, kurumsal uygulamalarda travma bilgisine dayalı kapsamlı bir yaklaşımla yaşanmış deneyimlere odaklanmanın sağladığı ek meşruiyet ve dönüştürücü içgörüyü göstermektedir.

Dördüncüsü, eğitim standartları uyumlaştırılmalı ve tüm roller ve seviyelerde spor eğitimi yollarına entegre edilmelidir. IOC'nin küresel koruma sertifikası, FIVB'nin koç eğitimi entegrasyonu ve **Avustralya, Birleşik Krallık** ve **ABD**'deki ulusal modeller, standartlaştırılmış, bağlama duyarlı kapasite geliştirmenin erken örneklerini göstermektedir. Eğitim, sadece teknik rehberliği değil, aynı zamanda kültürel yeterlilik ve travma bilgisine dayalı metodolojileri de içermelidir. Ülkeler ve kuruluşlar arasında karşılaştırılabilirlik ve karşılıklı tanıma sağlamak için, Avrupa düzeyinde *Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi*'ne (CEFR) benzer ortak bir koruma oluşum çerçevesinin benimsenmesi düşünülmelidir. Böyle

bir çerçeve, koruma yeterliliğinin aşamalı seviyelerini (temel farkındalıktan ileri düzey uzmanlık bilgisine kadar) tanımlayacak, bilgi, beceri ve tutumların ortak tanımlayıcılarını belirleyecek ve küresel olarak spor bağlamlarında niteliklerin şeffaf bir şekilde tanınmasını sağlayacaktır. Bu, koruma eğitiminde hareketlilik, tutarlılık ve kalite güvencesini desteklerken, yerel kültürel ve kurumsal gerçeklere uyum sağlamak için yeterince esnek kalacaktır.

Beşinci olarak, veri toplama, politika değerlendirme ve şeffaf kamu raporlamasına daha fazla yatırım yapılması gerekmektedir. **Portekiz** ve **İtalya**'daki gözlem merkezleri, **Kanada**'nın anonimleştirilmiş istatistiksel gösterge tabloları ve **Avustralya**'nın *Biermann* modelini uygulaması, izleme ve değerlendirmenin kanıta dayalı politika revizyonuna nasıl katkı sağlayabileceğini göstermektedir. **IOC** ve **UEFA** tarafından kolaylaştırılanlar gibi bölgesel ve uluslararası akran öğrenimi platformları, karşılaştırmalı kıyaslama, iyi uygulamaların paylaşımı ve işbirliğine dayalı problem çözümü için genişletilmelidir.

Son olarak, koruma, sporun daha geniş bütünlük ve iyi yönetim çerçevelerine tam olarak entegre edilmelidir. Bu, koruma standartlarının finansman kriterlerine, performans değerlendirmelerine ve yönetim denetimlerine dahil edilmesini gerektirir. Koruma artık yardımcı bir işlev olarak değil, kurumsal meşruiyetin temel belirleyicisi ve spor kültürünün bir parçası olarak ele alınmalıdır.

İlerleme yolu hem karmaşık hem de acildir. Bu yol, parçalı çabaların birleştirilmesini, başarılı modellerin ölçeklendirilmesini ve kapsayıcı, şeffaf ve yasal olarak sağlam sistemlerin geliştirilmesini gerektirir. Bu önerileri uygulayarak, spor kuruluşları korumanın yalnızca bir uyum yükümlülüğü değil, etik, dayanıklı ve hak temelli spor yönetişiminin temel bir direği olmasını sağlayabilirler.

11. Korumadan Güçlenmeye

Sporda koruma, kavramsal ve yapısal olarak köklü bir dönüşüm geçirmiştir. Eskiden önemsiz bir konu olarak görülen koruma, artık etik yönetim, kurumsal meşruiyet ve sporcuların refahının temel direği olarak kabul edilmektedir. Bu kitapta incelenen ulusal sistemler ve uluslararası federasyonlar, korumanın artık yalnızca mevzuata uygunluk veya risk azaltma ile tanımlanmadığını ortaya koymaktadır. Aksine, koruma, insan hakları, kapsayıcılık, hesap verebilirlik ve güçlendirme temeline dayanan çok boyutlu bir çerçeve olarak ortaya çıkmıştır. Yapılacak çok iş olsa da, bu sistemler sporda istismarı durdurup önleyecek şekilde güvenliği merkeze alması başlamıştır.

En umut verici örnekler — ister Kuzey Amerika'daki bağımsız kurumlardan, ister Avrupa'daki federasyon ağlarından, ister mağdurlar tarafından yürütülen hareketlerden olsun — anlamlı bir güvenliğin yapısal bağımsızlık, sektörler arası koordinasyon, eğitimde yenilikçilik, sürdürülebilir liderlik ve insan hakları ile travma odaklı bakım ilkelerine bağlılık gerektirdiğini göstermektedir. Aynı zamanda, hiyerarşik kontrol modellerinden, tüm paydaşların, özellikle de en savunmasız olanların, sesleri ve iradeleri olan hak sahipleri olarak görüldüğü katılımcı bakım modellerine temel bir kültürel dönüşüm gerektirir.

Bu yolculuk karmaşık, düzensiz ve devamlıdır. Ancak, sporun en yüksek sosyal ve etik hedeflerini gerçekleştirebileceği güvenli, kapsayıcı ve güçlendirici ortamların yaratılması gibi ortak bir normatif ufuk tarafından giderek daha fazla yönlendiriliyor. Yargı sistemleri arasında, şeffaflık, mağdur odaklılık ve kurumsal öğrenme gibi temel ilkeler etrafında, korumanın kavramsallaştırılması ve işlevselleştirilmesini yeniden şekillendiren bir yaklaşım görüyoruz.

Önemli olan, bu ivmenin sadece yukarıdan aşağıya doğru olmamasıdır. Tabandan gelen savunuculuk, mağdurların liderliği ve akran eğitimi, içeriden değişimi katalize etmektedir. Aynı derecede önemli olan, tıp, psikoloji, pedagoji ve sosyal hizmet alanlarında uzmanlığa sahip yerel aktörlerin ve ön saflarda

alışan profesyonellerin anlamlı bir şekilde dahil edilmesidir. Bu kişiler, koruma çerçevelerini zenginleştiren ve çeşitli zarar türlerine yanıt verme kapasitelerini artıran, bağlama duyarlı kritik i görüler sağlarlar. Onların disiplinler arası bilgileri, koruma müdahalelerinin sadece prosedür açısından sağlam olmasını değil, aynı zamanda duygusal ve gelişimsel olarak da çocukların ve savunmasız yetişkinlerin ihtiyaçlarına uygun olmasını sağlamaktadır. Sporcuların, antrenörlerin ve toplum temelli uygulayıcıların koruma önlemlerinin ortak tasarımına ve uygulanmasına dahil edilmesi, reformların sadece meşru olmasını değil, aynı zamanda duyarlı, kültürel olarak uygun ve sürdürülebilir olmasını da sağlamaktadır.

Bu kitapta da grldğu gibi, koruma bir son nokta değil, bağlamla birlikte gelişen, yansıma yoluyla derinleşen ve işbirliği yoluyla güçlenen canlı bir uygulamadır. Gidilecek yn açıktır: Korumanın istisna değil norm olduğu ve sporun tüm katılımcılar için saygınlık, güven ve güçlendirme alanı haline geldiği küresel bir koruma kültürüne doğru. Bu vizyonu benimseyerek spor, zarar önlemenin ötesine geçerek dayanıklılık, eşitlik ve insani gelişme için dönüştürücü bir güç haline gelebilir.

12. Gelecekteki Eylem için Taahhütler ve ncelikler

Sporda koruma kültürünü ilerletmek, acil ve sürdürülebilir eylemler için aşağıdaki 10 temel öncelik belirlenmiştir:

- Yerel kültürlere ve sistemlere saygı gösterirken, tüm spor dallarında ve ülkelerde geçerli olacak **açık, ortak ve ulusötesi koruma standartları oluşturmak**.
- Adil davranabilen, mağdurları dinleyebilen ve spor kuruluşlarının baskısı olmadan endişeleri araştırabilen **bağımsız koruma kurumlarını desteklemek**.
- **Mağdurları** politika, eğitim ve kararların şekillendirilmesine anlamlı bir şekilde **dahil etmek**.
- **Güvenlik eğitimini**, antrenörlerden gönüllülere, sporculardan yöneticilere ve hakemlere kadar sporda yer alan herkes için **zorunlu hale getirmek**, böylece güvenlik günlük uygulamaların bir parçası haline gelmesini sağlamak.
- Halkla açık ve şeffaf bir şekilde, neyin işe yaradığını, neyin yaramadığını ve nerede yardıma ihtiyaç olduğunu anlamak için **daha iyi veriler toplamak ve paylaşmak**.
- **Taban rgtleri**, özellikle küçük kulüpler, koruma görevlileri istihdam edebilmeleri, eğitimler verebilmeleri ve düzgün raporlama ve risk değerlendirme sistemleri uygulayabilmeleri için **hedef odaklı mali ve organizasyonel destek** almalarını sağlamak.
- **Sektörler arasında iş birliği yaparak**, spor paydaşlarını okullar, aileler, yerel topluluklar, sağlık hizmetleri ve ocuk koruma kurumlarıyla bir araya getirerek, dürüstlük, nleme ve koruma konularını ele alırken daha tepki almayı sağlamak.
- **Koruma konusunu, başarıyı lme yöntemlerimizin bir parçası haline getirmek**, bunu finansman, performans değerlendirmeleri ve iyi yönetişimle ilişkilendirmek.
- n saflarda çalışanları dinleyerek, araştırmaları kullanarak ve sınırların ötesinde birbirimizden öğrenerek **ğrenmeye ve gelişmeye devam etmek**.
- Ulusal ve uluslararası düzeyde koruma ile ilgili **araştırmaları, projeleri ve çalışmaları teşvik etmek** ve ideal olarak büyük spor etkinlikleriyle birlikte düzenlenen konferanslar, atölye çalışmaları veya paneller gibi halka açık etkinlikleri desteklemek. Bu tür etkinlikler farkındalığı artırmaya, konuya dikkat çekmeye ve değişim için ivme yaratmaya yardımcı olur.

